

Budgetaftale 2023

Et budget i balance

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

1. Et budget i balance – kort fortalt

Socialdemokratiet, Enhedslisten, Det Radikale Venstre, Venstre og SF har indgået aftale om Frederiksberg Kommunes budget for 2023. Det er en etårig aftale gældende for de næste fire år.

Det altoverskyggende formål med aftalen er at genoprette og fremtidssikre balancen mellem indtægter og udgifter, således at kommunens økonomiske rammer i 2023 og efterfølgende år er ansvarlige og robuste. Det har krævet en række hårde, men nødvendige beslutninger og prioriteringer.

Der gennemføres således besparelser og effektiviseringer for 69 mio. kr. i 2023 og samlet 325 mio. kr. i budgetperioden. Samtidig hæves indkomstskatten fra 22,8 pct. til 23,47 pct. Hermed forventes Frederiksberg Kommune fortsat at være blandt de fire kommuner i Danmark, som har den laveste kommuneskat.

Det har også været nødvendigt at tilpasse den samlede portefølje af anlægsprojekter, så den kan rummes inden for det finansierede anlægsniveau. I den forbindelse er der skabt plads til at løfte budgettet til nødvendigt vedligehold af kommunens bygninger i de kommende år. Partierne er enige om at afsætte i alt knap 1,1 mia. kr. til anlæg i perioden 2023-26, hvor over 250 mio. kr. er afsat til vedligehold. Dette sker for at indhente det vedligeholdelsesefterslæb, der er på de kommunale bygninger.

Der er i budgetaftalen kun i begrænset grad fundet plads til at gennemføre nye initiativer. Dog har partierne sikret, at en række politiske initiativer, som var besluttet tidligere, kan fortsætte, ligesom der er fundet midler til enkelte nye prioriteringer – f.eks. en række initiativer målrettet fastholdelse og rekruttering samt fortsat fokus på den grønne omstilling.

Det er partiernes ambition, at der – efter dette års genopretning af kommunens økonomi – skal gennemføres en væsentlig styrkelse af kernevelfærden og den grønne dagsorden på de kommende års budgetter.

Partierne er enige om at fastholde den nye praksis for budgetprocessen, som blev indført i år. Den nye praksis indebærer en større åbenhed om budgetprocessen – både internt over for medarbejderne og eksternt over for borgerne, hvor der allerede i maj måned blev åbnet for de budgetforbedringsforslag, der blev arbejdet med. Partierne er enige om at fastholde stærkt fokus på medarbejderinddragelse i budgetprocesser. Der indhentes input til evaluering af den nye proces fra medarbejderne.

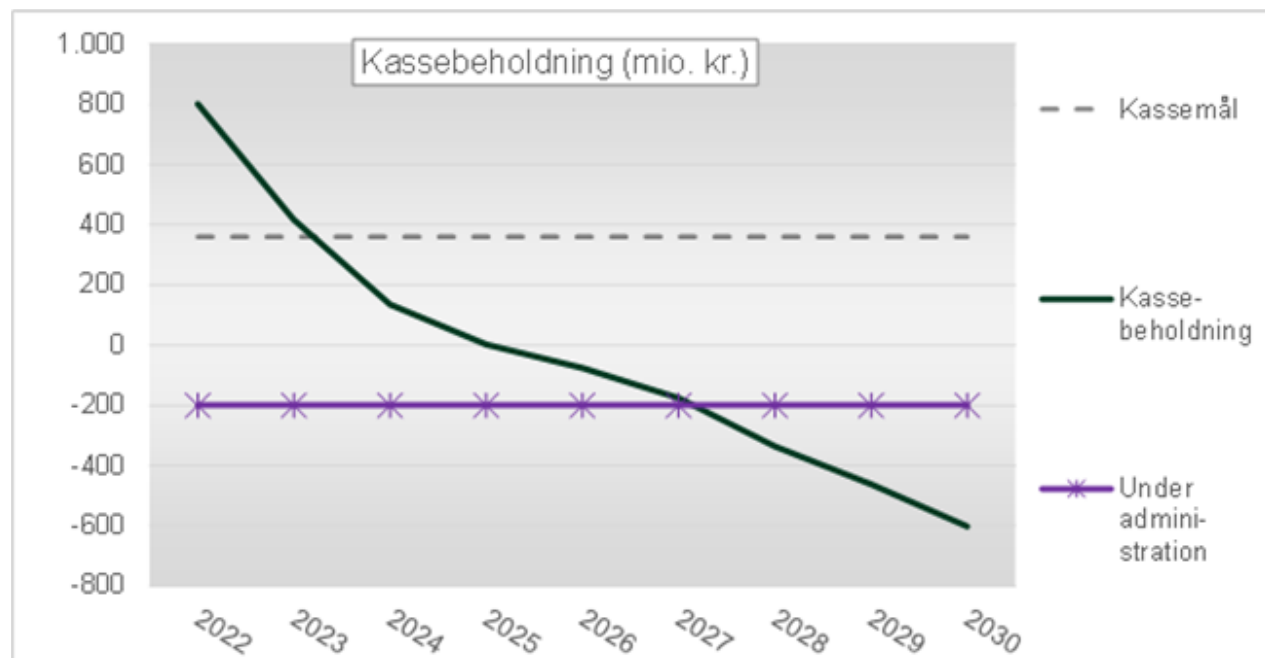
Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Besparelser og effektiviseringer	6
Skat.....	8
Prioritering af velfærd og grøn omstilling mv.	10
Nye prioriteringer på det grønne område	10
Nye velfærdsprioriteringer.....	12
Rekruttering og fastholdelse	14
Mere frit valg	15
Fortsættelse af indsatser, som ellers ville være udløbet.....	15
De specialiserede områder	18
Anlæg	20
Prioritering af anlæg.....	20
Salg af ejendomme	22
Øvrigt	23
Frigivelse af eventuelt mindreforbrug	23
Analyser.....	24
Økonomisk politik og økonomiaftalen mellem KL og regeringen.....	24
Underskrifter	25

2. Indledning

Ved budgetforhandlingernes start stod det klart, at der var en ubalance mellem Frederiksberg Kommunes udgifter og indtægter på ca. 150 mio. kr. årligt. Indtægter og udgifter hang ikke sammen, hvilket over en kort årrække ville bringe kassebeholdningen i minus.

Figur 1: Udviklingen i kommunens kassebeholdning inden budgetaftalen:

Det stod altså også klart, at der var tale om en alvorlig og varig udfordring. Uden aktive beslutninger for at imødegå udfordringen ville kommunens økonomi således blive gradvist udhulet år for år – og allerede om få år ville situationen være så alvorlig, at Frederiksberg ville blive sat under administration af staten. Ved administration af staten vil Frederiksberg Kommune miste sin selvbestemmelse.

Med denne aftale er partierne enige om, at dette ikke må ske, og at det derfor er afgørende at sikre et budget i balance.

Partierne noterer sig også, at Frederiksberg har landets 3. laveste kommunale udgifter opgjort ved seneste regnskab.

Baggrunden for kommunens økonomiske ubalance

Det er primært summen af en række ekstraregninger og uforudsete stød på både udgifts- og indtægtssiden, som har skabt kommunens aktuelle økonomiske ubalance.

For det første har Frederiksberg Kommune fået en ny stor uvarslet ekstraregning fra udligningsstyret. Kommunen skal betale 50 millioner kroner mere om året – svarende til 200 mio. kr. over hele perioden – oven i den tilsvarende ekstraregning, kommunen fik sidste år.

For det andet oplever kommunen i 2023 et markant fald i bloktilskuddet. Lav ledighed på landsplan betyder lavere bloktilskud, og i Frederiksberg Kommune vurderes det ikke muligt at reducere udgifter svarende til landsgennemsnittet, hvilket giver et samlet tab på ca. 70 mio. kr. i perioden. Det skyldes, at Frederiksberg Kommune allerede har en meget lav ledighed. Samtidig får kommunen et lavere bloktilskud fra staten til minimumsnormeringer – bl.a. fordi man har ændret en fordelingsnøgle til Frederiksberg Kommunes ugunst, hvor der fremover ikke tildeles penge til minimumsnormeringer pr. barn men i stedet for pr. borger. Dette gavner kommuner med færre børn – men det medfører et samlet tab på 33 mio. kr. over de næste fire år for Frederiksberg.

For det tredje har regeringen og KL i år indgået en usædvanlig stram økonomiaftale. Aftalen reducerer anlægsmidlerne med i alt 1,5 mia. kr. Det betyder et finansieringstab på 100 mio. kr. i budgetperioden for Frederiksberg Kommune. KL-aftalen indeholder ingen nye midler til de specialiserede områder – dvs. indsatser for børn og voksne med særlige behov – selvom Frederiksberg Kommune ligesom mange andre kommuner oplever markant stigende udgifter netop her.

For det fjerde oplever Frederiksberg Kommune udgifter til at modtage de ca. 500 flygtninge, kommunen har modtaget fra Ukraine.

Endelig oplever Frederiksberg Kommune i lyset af stigende priser og den internationale økonomiske situation stigende udgifter på en række områder: Flere anlægsprojekter er blevet væsentligt fordyrede. Det gælder f.eks. renovering af Frederiksberg Svømmehal og P-kælderen bag rådhuset. De markant stigende elpriser presser kommunens institutioner. På ældreområdet skal der findes flere penge til at ansætte og uddanne flere SOSU-elever som følge af det stigende antal ældre. Og på de specialiserede områder er det nødvendigt at tilføre betydelige midler blot for at kunne opretholde den nuværende aktivitet.

Behov for at fremtidssikre kommunens økonomi

Partierne lægger stor vægt på, at Frederiksberg Kommune ikke igen kommer til at stå i en situation, der kræver markante besparelser og skattestigninger. På den baggrund er partierne enige om at:

- annullere den såkaldte effektiviseringsreserve på 20 mio. kr. årligt, som hidtil har været anvendt til at finansiere serviceudgifter via ikke-konkretiseret forventet mindreforbrug, således som revisionsfirmaet Deloitte har anbefalet i sin gennemgang af kommunens økonomi den 15. august 2022, jf. bilag 7.
- annullere den såkaldte boligtilvækstreserve på 5 mio. kr. årligt fra 2024, idet den er udtryk for, at der indregnes et bidrag fra boligudbygning, som ikke er underbygget af konkrete planer/projekter og som således går ud over den befolkningsprognose, som kommunen ellers arbejder med.
- reservere midler til at kunne afværge evt. nye, uforudsete stød på udgiftssiden (f.eks. de specialiserede områder) eller indtægtssiden (evt. yderligere udligningsregninger) i de kommende år. Konkret afsættes 10 mio. kr. i 2024, 20 mio. kr. i 2025 og 25 mio. kr. årligt i 2026 og frem til dette formål.

Disse tiltag vil tilsammen bidrage til at styrke robustheden i de kommende års økonomi.

Herudover er der i 2023 afsat 20 mio. kr. til at håndtere evt. merudgifter ved ukrainske flygtninge og stigende elpriser. Dette kommer udover den årlige reserve på 40 mio. kr. til at håndtere uforudsete merudgifter i løbet af året og overførsel af institutioners opsparing.

Både besparelser og skattestigning skal sikre en ansvarlig og robust økonomi

Konfronteret med så massive økonomiske udfordringer er partierne enige om, at en løsning både skal bestå af besparelser og effektiviseringer og øgede skatteindtægter. Der gennemføres således besparelser og effektiviseringer for 69 mio. kr. i 2023 og samlet 325 mio. kr. i hele perioden. Samtidig hæves indkomstskatten med 0,67 pct. point fra 22,8 pct. til 23,47 pct. Hermed forventes Frederiksberg Kommune fortsat at være blandt de fire kommuner i Danmark, som har den laveste kommuneskat.

3. Besparelser og effektiviseringer

Partierne er enige om at gennemføre en lang række besparelser og effektiviseringer, som samlet beløber sig til 69 mio. kr. i 2023 og samlet 325 mio. kr. i hele perioden.

Disse besparelser kommer oven i en række besparelser og indtægtsforhøjelser, som kommunalbestyrelsen besluttede allerede i foråret på godt 18 mio. kr. årligt svarende til 75 mio. kr. i budgetperioden, jf. bilag 6.

Partierne anerkender og tager ansvaret for, at en del af besparelserne alt andet lige vil betyde forringelser for nogle borgere og medarbejdere. Partierne tager også ansvar for og bakker medarbejdere og ledere op i arbejdet med at gennemføre disse politisk besluttede besparelser.

Som oplæg til budgetforhandlingerne fremlagde forvaltningen besparelser- og effektiviseringsforslag for i alt 114 mio. kr. i 2023 stigende til 180 mio. kr. i 2026.

Heraf har partierne i lyset af den vanskelige økonomiske situation besluttet at tiltræde forslag for i alt 69 mio. kr. i 2023 og samlet 325 mio. kr. i budgetperioden, mens partierne har besluttet at fravælge forslag for i alt 51 mio. kr. i 2023 og samlet 366 mio. kr. i budgetperioden.

Partierne har bl.a. besluttet at tiltræde følgende besparelsesforslag:

- Lukning af daginstitutionen Lindehuset
- Lukning af biblioteksfilialer på Danasvej og KU.BE
- Ophør af Klub Huset som kommunalt tilbud (men med mulighed for overgang til privat klub)
- Udvidelse af sommerferielukning i SFO
- Sommerferielukning i daginstitutioner
- Midlertidig ændring til 50/50-andel mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere
- Midlertidig afskaffelse af skolemad
- Energibesparelser i byrummet

- Budgetmæssige tilpasninger af aktiveringsindsatsen
- Ensartet visitationspraksis for personlig pleje og praktisk hjælp i hjemmeplejen
- Tilpasning af ungdomsskolens tilbud
- Midlertidig reduktion af puljer til frivilligt socialt arbejde, ældre og events på kulturområdet

Det har været vigtigt for partierne, så vidt muligt, at undgå yderligere besparelser og serviceforringelser for byens borgere og medarbejdere.

Derfor er der en lang række besparelsesforslag, som partierne har besluttet at fravælge. Dermed er det lykkedes at undgå en række forringelser for kommunens borgere og medarbejdere, herunder:

- Lukning af skovpladser i Louis P og Mariendal
- Flere elever i hver folkeskoleklasse
- Ny struktur for ungdomsklubber (sammenlægning af ungdomsklubber)
- Kortere åbningstid i daginstitutioner, klub og SFO
- Reduktion i antal lejrskoledage
- Reduktion af timetal til det vejledende niveau
- Ændret personalesammensætning i specialklasserækker og på Skolen ved Nordens Plads
- Ændring af dagplejens organisering
- Lavere rengøringsniveau og mindre tid til personlig pleje for byens ældre i hjemmeplejen
- Lukning af skøjtebanen på Frederiksberg Runddel
- Omlægning af Åben Anonym Rådgivning
- Bevilling til årlige ferieture på sociale botilbud fjernes
- Lukning af Café Paraplyen
- Bortfald af tilskud til Mændenes Hjem
- Afskaffelse af halvandetårsbesøg af sundhedsplejen
- Nedlæggelse af Frederiksbergbusserne
- Afskaffelse af tilskud til julebelysning
- Reduktion af vejbelysning

Partierne har også besluttet, at et forslag om at indføre gebyr på udeservering fra 2023, som Kommunalbestyrelsen vedtog i foråret, tilbagerulles. Det vil derfor også fremover være gratis for cafeer og restauranter på Frederiksberg at tilbyde servering i det fri.

Der indføres således alligevel ikke gebyr på udeservering.

Som ovenfor nævnt ønsker partierne at opretholde Frederiksbergbusserne med de nuværende linjer og frekvenser. Da det kan konstateres, at linje 37, som kører parallelt med metroen, har stadig lavere passagertal, har partierne aftalt, at der skal indgås dialog med Københavns Kommune om fremtiden for denne buslinje med henblik på senere beslutning herom.

En fuld oversigt over både vedtagne og afviste besparelsesforslag fremgår af hhv. bilag 2 og 4 til aftalen. I bilag 1 fremgår en række mere detaljerede bemærkninger til nogle af de besluttede besparelsesforslag.

Tværgående rammebesparelse/"grønthøster"

Partierne er enige om, at der i lyset af de betydelige økonomiske udfordringer gennemføres en rammereduktion af alle institutioners og afdelingers løn- og overheadbudgetter på 1,0 pct. i 2023, 1,0 pct. i 2024, 0,75 pct. i 2025 og 0,50 pct. i 2026 og frem. Det bemærkes, at for 2024 er der ikke tale om, at besparelsen øges yderligere i forhold til 2023, men at bevillingsniveauet for 2023 videreføres.

Undtaget fra rammebesparelsen/grønthøsteren er lønudgifter på dagtilbudsområdet, der er omfattet af et lovkrav om minimumsnormeringer. For så vidt angår 2023, er skolerne alene omfattet i forhold til skoleåret 2023/2024 (5 måneders effekt). Rammebesparelserne nedtrappes i takt med, at statens skattesanktioner bortfalder.

For administrative udgifters vedkommende udgør besparelsen 1,5 pct. i 2023, 1,0 pct., i 2024, 0,75 pct. i 2025 og 0,50 pct. i 2026 og frem.

Den tværgående rammebesparelse indebærer et finansieringsbidrag på i alt 22,7 mio. kr. i 2023 faldende til 14,6 mio. kr. i 2026 og frem.

I det omfang Frederiksberg bliver helt eller delvist undtaget fra skattesanktionen, er partierne enige om at nedjustere rammebesparelsen ("grønthøsteren") tilsvarende.

Partierne er enige om, at det er op til den enkelte institution/afdeling at udmønte rammebesparelsen i lyset af de lokale rammevilkår. Partierne bakker op om, at det er op til ledelsen på den enkelte institution eller afdeling at udmønte besparelsen, således som ledelsen vurderer mest hensigtsmæssigt lokalt. Partierne er opmærksomme på, at i det omfang udmøntningen har betydelige konsekvenser for medarbejderne, involveres de lokale MED-udvalg i henhold til gældende retningslinjer. Rammebesparelsen (grønthøsteren) tages op på Magistratens møde med MED/HU primo 2023.

Partierne er opmærksomme på, at rammebesparelsen vil have konsekvenser for opgavevaretagelse og service. Det gælder også de administrative udgifter, idet partierne er opmærksomme på, at Frederiksberg Kommune i forvejen har lave administrative udgifter sammenlignet med de fleste andre kommuner.

Partierne er enige om til næste års budgetforhandlinger at søge at finde finansiering til at aflyse grønthøster-besparelsen.

4. Skat

Frederiksberg har i 2022 Danmarks laveste indkomstskatteprocent. Dette skal ses i lyset af, at en række andre kommuner med lav kommuneskat har opjusteret skatteprocenten bl.a. for at håndtere konsekvenserne af udligningsreformen.

Partierne er enige om, at indkomstskatten hæves fra 22,8 pct. til 23,47 pct. Hermed forventes Frederiksberg Kommune fortsat at være blandt de fire kommuner i Danmark, som har den laveste kommuneskat, jf. oversigten nedenfor. Det er partiernes ambition ikke at hæve skatten yderligere i budgetperioden.

Oversigt over kommuner med laveste indkomstskatteprocent i 2022:

Placering	Indkomstskat	2022
1	Frederiksberg Kommune	22,80
2	Rudersdal Kommune	23,09
3	Tårnby Kommune	23,10
4	Vejle Kommune	23,40
5	Gladsaxe Kommune	23,60
6	Glostrup Kommune	23,60
7	Herlev Kommune	23,70
8	Hørsholm Kommune	23,70
9	Københavns Kommune	23,80
10	Gentofte Kommune	24,00
11	Billund Kommune	24,00

Det er bestemt ved lov, at kommuner, der sætter skatten op, bliver ramt af en sanktion. Sanktionen betyder, at 75 pct. af de merindtægter, kommunen får fra en skattestigning, skal afleveres i sanktion til staten det første år. For år to og tre er det 50 pct., der skal afleveres, og i år 4 er det 25 pct. Først i år fem kan kommunen beholde de fulde indtægter fra skattestigningen.

Andre kommuner, som i betydelig grad blev ramt af udligningsreformen har håndteret udligningsregningen ved at øge skatten. Disse kommuner blev med udligningsaftalen fritaget fra reglerne for skattesanktion. Aftalepartierne finder, at de vil være rimeligt, at Frederiksberg Kommunen fritages for skattesanktionen på linje med øvrige kommuner, som blev ramt af reformen.

Partierne er enige om at undersøge alle muligheder for at undgå/begrænse sanktion, og partierne retter i fællesskab henvendelse til indenrigsministeren og den relevante forligskreds herom. Partierne noterer sig, at grundskyld og dækningsafgift er fastlåst i henhold til boligskattereformen. Grundskyld og dækningsafgift er derfor uændret hhv. 24,75 og 5,0 promille i 2023.

5. Prioritering af velfærd og grøn omstilling mv.

Partierne har i begrænset omfang fundet plads til en række prioriteringer af velfærd og den grønne omstilling samt rekruttering og fastholdelse og mere frit valg.

5.1 Nye prioriteringer på det grønne område

Frederiksberg skal fortsat og i højere og højere grad være en kommune, der har store grønne ambitioner. Der er allerede planlagt en række tiltag, som der nu er mulighed for at styrke på en række punkter og supplere med nye initiativer.

Partierne er enige om at gennemføre to pilotforsøg med forureningsfri (emissionsfri) veje/zoner omkring 2 af kommunens folkeskoler, så snart lovgivningen giver mulighed for det. Partierne er også enige om at fastholde brugen af photokatalyserende belægninger (med henblik på at modvirke partikelforurening).

Bedre forhold for cyklister – nye cykelstier

Frederiksberg skal være Danmarks mest cyklende by, og tilbagegangen i cyklismen skal vendes til fremgang.

Derfor er en vigtig del af sikringen af en sund og bæredygtig storby at fortsætte arbejdet med at etablere bedre og mere sikre forhold for cyklister og fodgængere. Aftalepartierne er enige om, at cykelstierne på Platanvej og Vodroffsvej etape 1 færdiggøres, og at der etableres bedre forhold for cykler og øvrige bløde trafikanter i området omkring Stæhr Johansens Vej og Emil Christian Hansens Vej i forbindelse med det nye plejecenter Ny Søndervang.

Partierne er enige om, at der i 2024 etableres cykelsti på Jens Jessens Vej, så cykling i området med det store idrætsanlæg, hvor der færdes mange børn og unge, gøres mere trygt og sikkert. Partierne ønsker at næste projekt herefter skal være Vodroffsvej etape 2. Endelig ønsker partierne etableret cykelsti eller cykelbaner på Frederiksberg Allé under hensyn til fredningen.

Omstilling af bilparken til el – bedre for klima og luft

Der skal endnu mere fart på omstilling af bilparken til el, og det skal være endnu nemmere at oplade sin el-bil på Frederiksberg.

Derfor er partierne enige om, at der skal udbydes to lynladestationer for at skaffe yderligere ladekapacitet. Mulighederne for at udvide ladestationen ved Frederiksberg Rådhus skal undersøges, men skal ses sammenhæng med planlægning af pladsens udformning. Den ene lynladestation skal placeres i det østlige Frederiksberg.

CO₂-neutral energiforsyning og minimering af energiforbrug

Partierne har aftalt at:

- der opnås yderligere energibesparelser i de kommunale bygninger gennem energistyring, energieffektiv belysning og energirenovering i sammenhæng med den ekstraordinære

bygningsrenovering, som gennemføres de kommende år. Potentialerne for yderligere besparelser skal belyses, ligesom der skal ses på mulighederne for at supplere den kommunale energirenoveringsindsats med alternative finansieringsmodeller.

- reducere effektbelysning i det offentlige byrum de steder, hvor belysningen ikke har en sikkerhedsmæssig betydning. Desuden slukkes julebelysningen om natten, og der ønskes en undersøgelse af hvordan der kan spares på energiforbruget på skøjtebanen ved Frederiksberg Runddel.
- der i regi af CTR (Centralkommunernes transmissionsselskab) arbejdes for brændselsfri fjernvarmeproduktion som varmepumper, geotermi og udfasning af naturgas – samt at mulighederne for at fremrykke udfasning af biomasse undersøges.
- der arbejdes for at fremme solceller på private og kommunale ejendomme, idet mulighederne for at det kan ske i regi af Frederiksberg Forsyning eller anden relevant lokal organisering afdækkes
- det skal sikres, at der reelt anvendes 100 procent grøn strøm i kommunen som virksomhed. Partierne vil derfor have belyst mulighederne for at gennemføre et såkaldt PPA (Power Purchase Agreement) udbud, gerne i samarbejde med Københavns Kommune.
- Frem mod budget 2024, skal der udarbejdes en investeringsplan for fuld overgang til styrbar LED-belysning for kommunens vejbelysning.

En grøn by med mere natur og biodiversitet

Træer og grønne områder er en vigtig del af Frederiksberg, og der er i de senere år gennemført en række initiativer for at forbedre biodiversiteten og byens natur. Det er bl.a. sket ved en ny strategi for bynatur og biodiversitet ud fra devisen ”hver m² tæller”.

Partierne vil arbejde for, at byen til stadighed bliver grønnere i balance og samspil med de mange rekreative funktioner, som parker og byrum også skal tilbyde byens borgere.

- Under hensyn til den økonomiske situation prioriterer partierne at videreføre realiseringen af kommunens strategi for bynatur og biodiversitet, dog kun med 1,5 mio. kr. årligt til projekter i byens rum, der skaber små åndehuller for dyr og mennesker, hvor der i dag er befæstede arealer. Særligt ønsker partierne initiativet med gadehaver videreført.
- Partierne har afsat 0,7 mio. kr. i en pulje til grønne tiltag og mere bynatur og klima, der skal udmøntes i udvalget. Det er en forudsætning, at der afsættes en pulje, der kan søges af borgerne til grønne initiativer.

Borgerdreven grøn omstilling

Borgerne er centrale i den grønne omstilling. Det er dem, der i hverdagen træffer afgørende valg om indkøb, anvendelse af transportmiddel mv. De udgør samtidig en ressource og er kilde til mulige nye initiativer, herunder på forsøgsbasis.

Partierne vil derfor:

- Sikre endnu flere borgere mulighed for at passe en "gadehave"
- Afsætte et tilskud på 0,3 mio. samlet i 2023 og 2024 til "Det bæredygtige forsamlingshus"
- Evaluere erfaringerne fra det klimaborgering, Frederiksberg Kommune deltager i. Hvis erfaringerne er gode, skal der etableres et klimaborgering, der kan rådgive kommunalbestyrelse og forvaltning i forhold til den grønne omstilling.

5.2 Nye velfærdsprioriteringer

Mental trivsel og fællesskaber

Styrkelse af PPR: Ligesom på landsplan ses der på Frederiksberg i disse år en stigning i antallet af børn og unge i mistrivsel. Under hensyntagen til den økonomiske situation har det ikke været muligt at videreføre alle initiativer, men partierne er enige om varigt at løfte bevillingen til PPR, eksempelvis til at modvirke voksende ventelister og fortsætte arbejdet i forhold til skolefravær. Der afsættes 0,6 mio. kr. årligt. Partierne ønsker, at der gøres opmærksom på PPR-tiltagene direkte over for de unge.

Tilbud til fædre ramt af fødselsdepression eller efterfødselsreaktioner: I supplement til den indsats der allerede sker over for mødre, er partierne enige om, at fædre ramt af fødselsdepression eller efterfødselsreaktioner skal kunne få hjælp på Frederiksberg. Partierne aftaler derfor, at der skal oprettes et kommunalt tilbud i sundhedsplejen, der bygger på tidligere opnåede gode erfaringer med gruppetilbuddet "Fædre på Forkant". Der afsættes 0,2 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til tilbuddet, der forventes at kunne nå ud til 24-32 fædre pr. år.

Thorvaldsen: Partierne afsætter 0,3 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til Netværksstedet Thorvaldsen, og partierne noterer sig, at såvel Thorvaldsen som Café Paraplyen, der ikke lukkes, udfylder en unik og meget værdifuld opgave på Frederiksberg, herunder forebygger ensomhed og sikrer mental trivsel. Mødestederne er målrettet mennesker, der kan være ensomme, psykisk sårbare eller på anden måde har stor gavn af at komme steder, hvor frivilligheden blomstrer, og man etablerer unikke fællesskaber.

Unge LGBT+-personer: Partierne afsætter 0,2 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til indsatser for at fremme unge LGBT+-personers sundhed og trivsel med udmøntning i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Øvrige nye prioriteringer

Offentlig adgang til flere dagtilbuds legepladser: Partierne er enige om, at den offentlige adgang til daginstitutionernes legepladser udvides, så de 11 dagtilbud, der i en høring har tilkendegivet, de ønsker at åbne deres legeplads for offentligheden i weekender og på helligdage, åbnes. Åbningen af yderligere legepladser for offentligheden forudsætter en forudgående proces vedrørende ændring af lokalplanerne for otte af dagtilbuddene. Der er i dag offentlig adgang til Rosenhaven og Bryghusets legepladser under ordningen Åbne Friarealer.

Partierne er enige om at finansiere ordningen dels ved at reducere i åbningstiden for Rosenhavens og Bryghusets legeplads, så der alene holdes åbent i weekender og på helligdage og dels ved at afsætte et mindre beløb.

Cityassistenter: Partierne afsætter varigt 0,8 mio. kr. årligt til at ansætte to ekstra cityassistenter, idet det forudsættes, at den såkaldte tryghedsvagtordning kan fortsætte på det nuværende niveau. Det forudsættes, at cityassistenter medvirker til at skabe øget tryghed og forebygge kriminalitet.

Ekstern redegørelse på arbejdsmarkedsområdet: Frederiksberg Kommunes beskæftigelsesindsats tager udgangspunkt i, at det er borgerens egne ressourcer og ønsker, der udgør den vigtigste drivkraft på vejen mod job. Det forudsætter både en høj faglighed hos jobcenterets medarbejdere og en organisation, der understøtter en værdig dialog med ledige og sygemeldte borgere om deres rettigheder og pligter. På den baggrund iværksatte kommunalbestyrelsen i foråret 2022 en ekstern redegørelse af arbejdsmarkedsafdelingen. Redegørelsen tager afsæt i en tilgang om at styrke afdelingen og området fremadrettet, blandt andet ved at inddrage den nyeste viden på beskæftigelsesområdet. Partierne ser frem til, at Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget forelægges den eksterne redegørelse inkl. anbefalinger i efteråret 2022 og i den forbindelse drøfter og tager stilling til disse.

Status på uddannelsesvejledningen i Frederiksberg Kommune: Partierne noterer sig, at uddannelsesvejledningen på Frederiksberg aktuelt overholder lovgivningens minimumskrav, men er presset som følge af en vækst i antallet af unge, der skal modtage uddannelsesvejledning. Det gælder både i normalgruppen og gruppen af unge med udfordringer. Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget vil følge udviklingen tæt og forelægges i foråret 2023 en fornyet status.

Tilskud til Musikhøjskolens aktiviteter: Under hensyn til den økonomiske situation afsætter partierne et reduceret beløb ift. tidligere (1,8 mio. kr.), nu på samlet 1,3 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til filmværksted, skoleorkestre og instrumentklasser, så Musikhøjskolen når bredest muligt ud til kommunens børn og unge. Partierne er enige om, at Musikhøjskolen får større frihed i sammensætning og vægtning af aktiviteterne, så der er mulighed for at skræddersy de bedste modeller både indholdsmæssigt og økonomisk. Supplerende er partierne enige om varigt at udvide puljen til friplads på Musikhøjskolen med op til 0,1 mio. kr. fra skoleåret 2023.

Musikområdet: På musikområdet er partierne enige om at øge puljen til honorarstøtte med 0,1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024.

Inspirationsarrangementer: Partierne afsætter tilskud på knap 0,1 mio. kr. i 2023 til afholdelse af inspirationsarrangementer for byens foreninger om rekruttering og fastholdelse af frivillige og ledere for at sikre byens fremtidige foreningsliv.

Aktiviteter under Bispeengbuen: Partierne afsætter et tilskud på 0,2 mio. kr. i 2023 til at styrke aktiviteterne under Bispeengbuen, og indsatsen forankres i By- og Erhvervsstrategisk Udvalg.

Ny struktur for ungdomsklubber: Partierne er enige om frem mod næste budget at inddrage de unge på Frederiksberg i en proces, der skal se på fordele og ulemper ved at samle

ungdomsklubberne i færre og større klubber. På baggrund af den inddragende proces skal der udarbejdes et forslag til ny klubstruktur, herunder en vurdering af det økonomiske potentiale ved omstruktureringen. Forslaget skal indgå i forhandlingerne om Budget 2024.

Sikring af fortsat stabil IT-drift og tilstrækkelig IT-sikkerhed: Partierne er enige om vigtigheden af at mindske sårbarheden i kommunens nuværende IT-setup og sikre en fremadrettet stabil drift og tilstrækkelig IT-sikkerhed. Der afsættes derfor en reserve på 5 mio.kr. til opbygning af nødvendige IT-kompetencer og udskiftning af forældet kritisk materiel. Partierne noterer sig, at forvaltningen har igangsat arbejdet med en ny strategi for IT-området, der skal munde ud i en konkret handlingsplan og afklare endeligt finansieringsbehov for IT-området.

5.3 Rekruttering og fastholdelse

Frederiksberg Kommunes medarbejdere er altafgørende for, at kommunen kan lykkes med at løse sine opgaver for og med borgerne.

I de kommende år står Frederiksberg imidlertid over for en stor opgave med at fastholde og rekruttere medarbejdere. Den stigende mangel på arbejdskraft kan nu også mærkes på Frederiksberg. Både inden for velfærdsområderne og bredt på kommunens øvrige arbejdspladser.

Partierne ønsker derfor, at der sker en styrkelse af indsatsen for fastholdelse og rekruttering. Der afsættes 3 mio. kr. årligt i 2023 og frem til formålet. Puljen udmøntes i magistraten.

Dog aftales det allerede nu, at der inden for de 3 mio. kr. afsættes en ramme på 0,5 mio. kr. i 2023 til at afbøde virkningen af de besparelser i budget 2023, som direkte medfører nedlæggelse af medarbejders job - dvs. i Lindehuset. F.eks. skal det konkret vurderes, om medarbejdere i Lindehuset skal have en bonus ved institutionens lukningstidspunkt, så driften kan sikres, og medarbejderne tilgodeses. Såfremt rammen på 0,5 mio. kr. ikke anvendes, vil de blive udmøntet til andre fastholdelses- og rekrutteringsformål.

I forbindelse med udmøntning af den resterende del af puljen til fastholdelse og rekruttering vil partierne have fokus på:

- uddannelse af flere meritlærere og -pædagoger
- yderligere styrkelse af SOSU-elev-forløbene
- styrket onboarding
- synliggørelse af Frederiksberg Kommune som en god arbejdsplads (employer branding)

Partierne har noteret sig, at der i MED-samarbejdet er aftalt en ramme om hjemmearbejde som ét element i et fleksibelt arbejdsliv. Partierne hilser velkommen, at vi på Frederiksberg aktivt arbejder med brug af hjemmearbejde, hvor det passer ind i forhold til opgaver og service overfor borgerne. Samtidig har vi fokus på, at hjemmearbejde sker i overensstemmelse med de værdier vi har om, at være en arbejdsplads med godt socialt arbejdsmiljø, godt kollegialt samarbejde, vidensdeling og en tilgang til arbejdsopgaverne, hvor vi løfter i flok. Der vil i MED-samarbejdet i løbet af 2023 blive gennemført nye drøftelser af, hvordan vi på Frederiksberg bedst bruger hjemmearbejde, så det styrker trivsel og den gode opgaveløsning.

Det er afgørende for partierne, at der laves en målrettet indsats for at fastholde seniorer, og at der fortsat arbejdes med at få flere medarbejdere til at gå fra deltid mod fuldtid. Frederiksberg Kommune skal fortsat være en rummelig arbejdsplads, og derfor er det en selvstændig prioritet, at der etableres målrettede initiativer for at få flere medarbejdere i f.eks. fleksjob og handicapkompenserende ordninger.

5.4 Mere frit valg

Frit skolevalg udvides: Partierne er enige om, at grænsen for frit skolevalg hæves fra en kvotient på 22 elever til en kvotient på 24 for 0.-3. klasse svarende til kvotienten på 4.-9. klassetrin, hvilket muliggør, at flere end 200 elever yderligere frit kan vælge en anden skole end distriktsskolen. Det betyder, at der vil være flere pladser tilgængelig på flere årgange på flere skoler, så flere har mulighed for at få en plads på en skole, de ønsker. Det gælder både for elever, der ønsker optag på en anden skole end deres distriktsskole med bopæl i Frederiksberg Kommune og for elever bosiddende i andre kommuner. Partierne er enige om at følge udviklingen dels i forhold til undgå større socioøkonomiske forskelle skolerne imellem og dels for at beslutte, hvad et overskud ved salg af pladser til elever bosiddende i andre kommuner skal benyttes til. Partierne er endvidere enige om, at der fremover ikke er behov for at tage politisk stilling til dispensation for den gældende kvotientgrænse ved beslutning om oprettelse af 0. klasser. Der skal fremlægges en sag om, hvordan der kan reklameres for mulighed for at gå i skole på Frederiksberg, selvom man bor i en anden kommune.

Konkurrenceudsættelse: Partierne noterer sig, at et flertal i magistraten i juni 2021 har vedtaget en plan for øget konkurrenceudsættelse. Partierne står frit ift. at tage stilling til det enkelte udbud, når det forelægges kommunalbestyrelsen.

Tydeligere frit valg ved udskrivning fra hospital: I dag vælger langt hovedparten af borgere, der udskrives fra hospital, den kommunale hjemmepleje. Partierne ønsker at fremme det frie valg på ældreområdet ved, at borgere, der udskrives fra hospitalet og har behov for hjemmepleje, får bedre information og vejledning om mulighederne i det frie valg. Det vil ske ved en styrket dialog med den enkelte borger om mulighederne for frit valg, og ved at kommunen i samarbejdet med relevante samarbejdspartnere (Region Hovedstaden og praktiserende læger) styrker fokus på, at borgerne oplyses om muligheden for frit valg af leverandør.

Genudbud af hjemmeplejen: Partierne ønsker, at forvaltningen ved det forestående genudbud af hjemmeplejen undersøger mulighederne for at vælge mellem flere end to private leverandører med henblik på, at borgeren frit kan vælge leverandør.

5.5 Fortsættelse af indsatser, som ellers ville være udløbet

Partierne er enige om at afsætte i alt 36,4 mio. kr. i budgetperioden til at fortsætte en række indsatser, som ellers ville være udløbet – de såkaldte midlertidige bevillinger.

- **TUBA:** Partierne afsætter 0,3 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til fortsat at prioritere den ekstra hjælp til unge, der vokser op under vanskelige kår i familier med alkohol- eller misbrugsproblemer.

- **Ungdomsteateret C:NTACT:** Partierne fortsætter med at yde et driftstilskud på 0,5 mio. kr. årligt til ungdomsteateret C:NTACT i 2023 og 2024, idet partierne opfordrer til, at tilskud til teaterets skoleaktiviteter mv. ansøges via kommunens puljer.
- **Fritidspasordning:** Partierne afsætter et tilskud til fritidspasordningen på 0,7 mio. kr. årligt i 2023 og 2024, så flest mulig børn og unge kan få adgang til kommunens foreningsliv. Det afsatte beløb muliggør, at der kan arbejdes med flerårige fritidspas, så børnene fastholdes i foreningslivet.
- **Skolehaver på Frederiksberg/Haver til Maver:** Partierne er enige om at prioritere et fortsat samarbejde med Haver til Maver, hvor skoleklasser på Frederiksberg gennemgår et skolehaveforløb i Frederiksberg Have. Forløbet er målrettet elever på 4. og 5. klassesetrin. De dyrker grøntsager og laver mad af disse – og lærer om natur, biodiversitet, bæredygtighed. Partierne afsætter 0,5 mio. kr. i 2023, idet der allerede er afsat 0,7 mio. kr. for 2023. Der afsættes 1,2 mio. kr. i 2024.
- **Forebyggende indsats mod ungdomskriminalitet:** Partierne er enige om at prioritere kommunens tidlige kriminalitetsforebyggende indsats målrettet de unge, der udviser risikoadfærd og f.eks. har skolefravær eller færdes i bekymrende sammenhænge. Prioritering af midlerne skal ske på baggrund af en drøftelse i SSP-udvalg og i undervisningsudvalget. Partierne er enige om, at der skal fokus på at udbrede viden om SSP's tilbud, særligt i udskolingen på skolerne. Der afsættes 0,9 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 hertil.
- **Aveny-T:** Partierne viderefører et ekstra driftstilskud til Aveny-T på 0,6 mio. kr. i 2023, idet partierne ønsker at følge udviklingen af teaterets drift tæt – herunder aktiviteterne i det nyåbnede Væksthus. Det er en forudsætning for teatrets fortsatte eksistens, at der også findes andre finansieringskilder end Frederiksberg Kommune.
- **Frederiksberg Festspil:** Partierne fortsætter med et tilskud til Frederiksberg Festspil i 2023 og 2024, dog kun på knapt 0,2 mio. kr. årligt til en fortsat konsolidering af festivalen.
- **Kulturstilladset:** Partierne fortsætter med et tilskud til Kulturstilladset på 0,1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024, således at udsatte borgere fortsat får mulighed for at opleve byens mange kulturtilbud.
- **Bevæg dig for livet:** Partierne fortsætter med at yde et tilskud til at fortsætte arbejdet med Bevæg dig for livet i 2023 og 2024, så flest mulige borgere kan være idrætsaktive. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i 2023 og 2024.
- **Parasport Frederiksberg:** Partierne afsætter et ekstraordinært tilskud til Parasport Frederiksberg (idræt for mennesker med handicap eller særlige behov) på knapt 0,1 mio. kr. i 2023 og 2024 til fortsat understøttelse af foreningens arbejde.
- **Lokaletilskud til idræt på Bernhard Bangs Allé:** Partierne afsætter 0,7 mio. kr. i ekstraordinært lokaletilskud til FIU i 2023 for at fastholde karateklub og øvrige foreninger i lejemål på Bernhard Bangs Allé. Det er nødvendigt, da udlejer har hævet huslejen. Der skal ses på alternative muligheder for fremover at huse karateklubben og de øvrige foreninger, der i dag gør brug af lokalerne på Bernhard Bangs Allé.
- **Indsats mod klamydia:** Frederiksberg Kommunes samarbejde med Checkpoint har indfriet formålet om at intensivere klamydiaindsatsen for målgruppen af unge mellem 15 og 29 år og er lykkedes med at få fat i de unge mænd, der ellers er svære at få til at lade sig teste. Partierne afsætter 0,2 mio. kr. i 2023 til at fortsætte indsatsen.
- **Event- og Udviklingspulje:** Partierne afsætter 0,4 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til Event- og Udviklingspulje til at understøtte initiativer i byen, herunder fx fastelavn og juletræstænding.

- **Opkrævningens opfølgning på gæld:** Partierne er enige om at forlænge den midlertidige bevilling til at løfte de ekstra arbejdsopgaver, som Opkrævningen har som følge af overgangen til det nye statslige inddrivelsessystem. Bevillingen sikrer, at opfølgning på gæld, som borgere og virksomheder har til kommunen, fortsætter på et uændret niveau. Der afsættes 1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024. Herefter forventes det, at staten overtager opgaven.
- **Bygge- og anlægsaffald:** Partierne afsætter 0,2 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til at fortsætte indsatsen for korrekt klassificering og behandling af bygge- og anlægsaffald.
- **Ungeforum:** Partierne er enige om at forlænge bevillingen til Frederiksberg Kommunes Ungeforum, der blev etableret i 2021. Partierne lægger stor vægt på at inddrage de unge og bringe deres engagement i spil i byens udvikling. I den forbindelse er Ungeforum et vigtigt talerør for de unge i arbejdet med at sikre, at Frederiksberg kan blive et endnu bedre sted at være ung. Partierne afsætter 0,1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024.

Partierne er desuden enige om, at følgende indsatser, som ellers ville være udløbet i 2022, nu gøres permanente:

- **Borgerrådgiver:** Siden 1. februar 2020 har Frederiksberg Kommune haft en borgerrådgiverfunktion på en midlertidig bevilling på 1 mio. kr. årligt. Bevillingen udløber med udgangen af 2024. Partierne er enige om fortsat at have fokus på at forbedre kommunens dialog med borgerne og sagsgangene i forbindelse med klager samt på sikring af borgernes retssikkerhed i forbindelse med kommunens sagsbehandling og faktisk forvaltningsvirksomhed. Derfor er partierne enige om at afsætte en varig bevilling på 1 mio. kr. årligt fra 2025 og frem.
- **Klippekort til beboere på plejecentre:** Partierne afsætter varigt 0,8 mio. kr. årligt til at sikre et ekstra aktivitetsniveau for beboerne på Frederiksbergs plejecentre. Beboerne kan bruge det såkaldte klippekort til at deltage i selvvalgte aktiviteter, såsom biografture, cafébesøg mm.
- **Frederiksborgmuseerne:** Partierne afsætter permanent 1 mio. kr. årligt til museernes museale forpligtelser. Partierne ønsker at se på muligheden for en bedre og mere udadvendt udnyttelse af Møstings Hus, som i dag huser udstillingsrum og Frederiksborgmuseernes medarbejdere. Der skal i samarbejde med Frederiksborgmuseerne fremlægges sag om mulig anvendelse af Møstings Hus i fremtiden, herunder mulig kommerciel anvendelse i form af eksempelvis restaurant, café eller lignende. Der skal ske en samtænkning mellem udviklingen af pladsen bag rådhuset og Møstings Hus.
- **CPH Phil:** Partierne afsætter 0,5 mio. kr. i driftstilskud i 2023 og 0,1 mio. kr. i efterfølgende år – svarende til kommunens befolkningsandel (1 kr. pr borger) – idet partierne forudsætter en model, hvor kommunerne på Sjælland betaler til orkesteret forholdsmæssigt på baggrund af befolkningstal.
- **Byggesagsbehandling:** Partierne er enige om, at indsatsen for hurtig byggesagsbehandling med flere byggesagsbehandlere skal gøres permanent, dog på et lavere niveau end i dag. Partierne afsætter derfor 1 mio. kr. årligt.
- **Den boligsociale indsats:** Investering i den boligsociale indsats og det strategiske arbejde, som er indeholdt i den Boligsociale Masterplan, er afgørende for at forebygge sociale udfordringer og bygge en by i balance. Partierne er enige om at afsætte 2 mio. kr. i 2023

og 2024 og 1 mio. kr. årligt i 2025 og frem. Socialudvalget forelægges i efteråret 2022 en revideret masterplan med tilpasning af opgaver og aktiviteter svarende til det afsatte beløb.

På grund af kommunens økonomiske situation har det desværre ikke været muligt at fortsætte en række aktiviteter, der fremgår af bilag 5.

6. De specialiserede områder

Frederiksberg Kommune oplever i disse år i lighed med mange andre kommuner udfordringer med voksende aktivitet og merudgifter på de specialiserede områder – både for børn og voksne. Og de seneste år har der været eksempler på betydelige budgetoverskridelser.

Partierne tilfører med denne aftale de specialiserede områder et markant finansieringsløft, som skal sikre, at budgetterne er på niveau med de faktiske udgifter i 2022. Partierne er opmærksomme på, at selv med dette løft er der behov for stram styring af områderne for at realisere de forudsatte budgetreduktioner på specialundervisning og familieafdelingen og for at undgå, at presset på områderne ikke giver øgede udgifter. På samme måde er partierne enige om, der er behov for at arbejde videre med at styrke og omstille indsatserne, jf. nedenfor.

Omstilling af specialundervisningsområdet

Børn, der kan profitere af at gå i skole i eller i tæt tilknytning til kommunens almindelige folkeskoler på Frederiksberg, skal i videst muligt omfang have mulighed for at gøre det. Partierne er derfor enige om fortsat at give høj prioritet til arbejdet med at omstille specialundervisningsområdet til øget brug af de såkaldte 'melleformer', der kan tilbyde børn med særlige behov en specialiseret indsats tæt på de almene skoler og et almindeligt børneliv. Partierne er opmærksomme på, at den oprindelige aftale medfører, at udgifterne til specialundervisning skal nedbringes som led i omstillingen. Partierne lægger dog vægt på, at melleformerne implementeres med stort fokus på børnenes behov. Den indlagte besparelse kan således kun realiseres, hvis der er et tilstrækkeligt stort antal børn, hvis behov kan tilgodeses i melleformerne.

Partierne er dog også enige om, at flere midler skal bruges på de nye melleformer og de tilføres derfor midler til, at der er flere voksne omkring børnene. Den øgede bevilling indføres i samme tempo som melleformerne startes op, således at der tilføres 2 mio. kr. ekstra i 2027, når melleformsgrupperne er fuldt indfasede. Dette finansieres af midlerne til fagligt løft.

Partierne har aftalt, at melleformgrupperne, i stedet for som oprindeligt aftalt, skal målrettes børn med samme type af behov. Den konkrete afgrænsning af melleformgrupperne vil blive fastlagt i dialog med de involverede skoler og fagfolkene i visitationen.

Partierne er samtidig enige om, at arbejdet med omstilling af specialundervisningsområdet skal gennemføres i et langsommere tempo end først aftalt. Det giver en grundigere implementering af melleformerne på de enkelte skoler og mindre behov for skoleskift. Endelig er der behov for at

sikre gode fysiske rammer til de nye mellemformtilbud. Derfor er partierne enige om, at tilføje 0,5 mio. kr. til indretning og inventar. Med mellemformernes indføres der nye måder at give børnene specialundervisning samtidig med, at de har en plads i en almen klasse. Partierne er enige om, at det er vigtigt at følge op på erfaringerne. Derfor nedsættes en tværfaglig følgegruppe med deltagelse af bl.a. de faglige organisationer, og der gennemføres efter to skoleår en evaluering af mellemformerne.

Anbringelser af børn

Partierne er enige om, at der skal igangsættes arbejde med en strategi for, hvordan udsatte børn hjælpes bedst muligt, når anbringelse er nødvendigt. Strategien skal drøftes i Børneudvalget. Som følge af de tidligere vedtagne budgetter er der indlagt en besparelse på 5 mio. kr. i familieafdelingen, som er fuldt indfaset i 2026. Strategien skal bidrage til, at det indbudgetterede effektiviseringskrav kan realiseres under hensyntagen til børnenes tarv. Partierne finder det samtidig centralt, at der fortsat arbejdes på at forebygge anbringelser, og Børneudvalget vil derfor også drøfte, hvordan forebyggelsen og den tidlige indsats kan styrkes.

Fortsat investering i at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen for børn, unge og deres familier

De seneste års arbejde med at genoprette udsatte børn og unges sager og styrke kvaliteten i familieafdelingens sagsbehandling begynder nu at bære frugt. Der er dog også i de kommende år brug for en forstærket indsats i familieafdelingen, så den positive udvikling fastholdes.

Partierne er derfor enige om, at investeringen i en god normering til myndighedssagsbehandlingen i familieafdelingen skal fortsætte i de kommende år. Partierne lægger således vægt på, at der fortsat arbejdes på at styrke den socialfaglige kvalitet i mødet med børn, unge og deres familier, ligesom der fortsat skal være styrket fokus på børns rettigheder og lovmedholdelighed.

På den baggrund afsætter partierne 10 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til at videreføre bevillingen til flere sagsbehandlere og faglig understøttelse i familieafdelingen. Fra 2025 afsættes 7,7 mio. kr. årligt, idet kvalitetsarbejdet på det tidspunkt forventes at være på et niveau, hvor det kan videreføres trods et lidt højere sagstal per medarbejder.

Mere børnevenlige rammer i familieafdelingen

Når børn, unge og deres familier skal til møde i Frederiksberg Kommunes familieafdeling, skal de mødes af et børnevenligt miljø, der skaber en tryk og indbydende ramme om samarbejdet med familieafdelingen.

Partierne er derfor enige om, at der skal oprettes et nyt vente- og modtagelsesområde i familieafdelingen. En velfungerende og imødekommende modtagelse er også væsentlig for at understøtte en god inddragelse af børn og unge i deres sag.

Partierne lægger vægt på, at der oprettes en familiemodtagelse, som samler modtagelsen i familieafdelingen ét sted, og som har tilstødende mødelokaler, som er indrettet børnevenligt. Både

modtagelse og mødelokaler skal desuden tilbyde nem adgang for borgere med handicap, gangbesvær og familier med barnevogne.

Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2023 til at etablere den nye modtagelse i familieafdelingen.

Investeringsstrategi på voksenområdet skal sikre bæredygtig økonomi og faglighed

På det specialiserede socialområde for voksne har Frederiksberg Kommune en god faglighed og landets laveste nettodriftsudgifter. Det skyldes især en aktiv strategi om, at flest mulig borgere kan få et botilbud på Frederiksberg tæt på netværk og dagligdag, fremfor at kommunen skal købe botilbud i andre kommuner.

For at opretholde en bæredygtig økonomi og faglighed er partierne enige om, at denne investerings- og hjemtagelsesstrategi, som er fastlagt i Den Sociale Masterplan, også fremover skal være udgangspunkt for den strategiske planlægning og ressourceallokering til tilbudskapacitet på det specialiserede socialområde for voksne.

På trods af det meget begrænsede råderum i budgetaftalen for 2023 har det derfor været vigtigt for partierne at fortsætte dette vigtige strategiarbejde ved at afsætte 1 mio. kr. i 2023 og 0,5 mio. kr. i 2024 til at iværksætte foranalyser af en række vigtige anlægsprojekter på socialområdet med fokus på "Frederiksberg flytter på landet", et nyt botilbud i landlige omgivelser, og ekstra aktivitets- og samværspladser, der forudsættes etableret i samarbejde med den pågældende placeringskommune. Socialudvalget vil følge analysearbejdet og få forelagt analyser i form af konkrete planer og business cases fra primo 2023. På den baggrund kan der laves et oplæg til anlægsprojekter, der kan indgå i kommende budgetforhandlinger.

7. Anlæg

7.1 Prioritering af anlæg

De senere års meget store stigninger i byggepriser både som følge af høje omkostninger til materialer, og en rekordhøj beskæftigelse inden for bygge- og anlægsbranchen er faldet sammen med flere store og komplekse byggerier og renoveringer af byens særegne ældre bygninger. Særligt Frederiksberg Svømmehal er blevet dyrere, men også renovering af Søndermarkskolen, byggeriet af Ingeborggaarden og udgravningen af parkeringskælderen på pladsen bag rådhuset er eksempler på byggerier, der er ramt af fordyrelser. Økonomiaftalen for 2023 har også medført markant strammere rammer for anlæg. For Frederiksberg betyder det, at kommunen hvert år har 25 mio. kr. mindre at bygge for. Ikke bare i 2023, men i hele budgetperioden.

Det har nødvendiggjort en nøje prioritering af anlægsprojekter. Partierne har lagt til grund at værne om det vi har - især ved at styrke vedligeholdelse af kommunens bygninger og infrastruktur og ved at klimasikre Frederiksberg - samt at gøre påbegyndte projekter ordentligt færdige.

Vedligeholdelsesniveauet løftes til et langsigtet bæredygtigt niveau, så det fra 2026 og frem udgør 80 mio. kr. årligt, herunder til de kommunale beboelsesejendomme. På den måde sikres det, at de kommunale bygninger ikke forfalder, så det næste år ville være endnu dyrere at rette op på. Det er til gavn for borgere, medarbejdere og den langsigtede økonomi. Samtidig med prioritering af vedligeholdelse, bliver det vurderet, om der er behov for yderligere modernisering og energirenovering. Med Budget 2023 prioriteres eksempelvis vedligeholdelsesmidler, så Søndermarksskolen kan renoveres og moderniseres, og så Lindevangsskolen kan igangsættes, når Søndermarksskolen er færdiggjort, om muligt senest i 2025.

For at sikre byen mod oversvømmelse ved skybrud er partierne enige om at fortsætte klimatilpasningen af Frederiksberg i samarbejde med Frederiksberg Forsyning, så byen sikres mod de klimaforandringer, man tydeligt ser effekterne af i disse år.

De samlede anlægsprioriteringer for 2023-2026 fremgår af bilag 3.

Kultur- og Musikskole på konservatoriegrunden

Partierne konstaterer, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at afsætte budget til at gennemføre projektet men er enige om, at der arbejdes videre med projektet frem mod afklaring til Budget 2024. Der afsættes 4 mio. kr. i 2023 for at sikre fremdrift, herunder bearbejdning af vinderforslaget fra den gennemførte arkitektkonkurrence samt forberedelse af grundsalg inkl. eventuelle jordprøver. Hertil kommer projektering frem til projektforslag, som skal danne grundlag for en lokalplansproces. Kultur- og Musikskolen har høj prioritet, når der tilkommer yderligere anlægsmidler.

Idrætshal på Rolighedsvej

Partierne ser ingen anden udvej end at udsætte byggeriet af idrætshallen på Rolighedsvej, idet der i løbet af 2023 skal ses på muligheden for at finde supplerende finansiering bl.a. via afdækning af samarbejdsmuligheder med Københavns Kommune og/eller andre interessenter. Når der tilkommer yderligere anlægsmidler, er partierne enige om at prioritere idrætshallen.

Med "Idrætsmilliarden" er der skabt mulighed for, at Københavns og Frederiksberg Kommuner via en øget anlægsramme kan løfte kapaciteten på idrætsområdet til gavn for hovedstadens borgere. Partierne er enige om, at der kan igangsættes et samarbejde mellem Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune med henblik på at undersøge mulighederne for at udvikle fælles anlægsprojekter. Der vil til forhandlingerne om Budget 2024 blive udarbejdet forslag til en eller flere modeller for et samarbejde og forslag til konkrete projekter.

I processen ønsker partierne også, at der tages dialog med Kulturministeriet om muligheden for, at lånegaranti kan indgå på lige fod med anlægsramme i udmøntningen af Idrætsmilliarden – dette særligt med henblik på at kunne fremme investeringer på KB's anlæg.

Puljer til gavlmalerier og åbne idrætsanlæg

Frederiksberg satser på kunst i det åbne byrum og arbejder løbende for at få mere kunst og flere gavlmalerier i byen. Under hensyntagen til den økonomiske situation har det ikke været muligt at

opretholde den tidligere vedtagne pulje i alle årene i perioden. Partierne er dog enige om at afsætte en pulje på 0,5 mio. kr. i 2025.

Puljen til åbne idrætsanlæg fastholdes i 2024 og 2026 med 0,5 mio. kr. til at anspre til bevægelse – dette i tråd med Facilitetsstrategien for idræt. Der indtænkes f.eks. klatrefaciliteter, beachvolley og basketbur. Anlæggene udføres i universelt design.

Parterne er ligeledes enige om at fastholde budgettet på 1,3 mio. kr. i 2025 til en skaterbane.

Vintersikring af kunstgræsbaner

Der er i kommunens vedligeholdelsesplan afsat midler til udskiftning af de to ældste kunstgræsbaner samt pødebaner på Jens Jessens Vej i 2023. Partierne er enige om at afsætte yderligere 6,6 mio. kr. til, at banerne samtidig vintersikres med etablering af en drænmåtte, som forhindrer udsivning af smeltesalt i grundvandet.

KB's anlæg på Pile Allé

Kjøbenhavns Boldklub (KB) har et ønske om at modernisere idrætsanlægget på Pile Allé. KB's ønske harmonerer med, at Frederiksberg Bakke er udpeget som byudviklingsområde i Kommuneplan 2021. Partierne er derfor enige om, at kommunen sammen med KB og interessenterne i området undersøger mulighederne for at arbejde med et byintegreret, nutidigt og synligt idrætsanlæg, som både imødekommer foreningsidrættens ønsker, og samtidig henvender sig bredt til offentligheden. Projektet realiseres via kommuneplansmidler og fondsstøtte, som KB har fået til formålet.

7.2 Salg af ejendomme

Partierne er enige om at igangsætte en optimering af kommunens anvendelse af ejendomme og at alle ejendomme, der vurderes at udgøre overskudskapacitet, skal sælges hurtigst muligt. Dette kan skabe likviditet i Frederiksberg Kommune til nye anlægsprojekter. Der sættes et mål om at frigøre ejendomme, som kan sælges for minimum 100 mio. kr. i perioden. Der skal laves en samlet plan, hvor salg af umiddelbart realiserbare ejendomme i første omgang skal fremmes mest muligt, idet der skal tages højde for mulige hensigtsmæssige rokader og omflytninger, der sikrer den optimale kommunale lokale anvendelse. I den forbindelse skal mulighederne for ejendomsoptimeringer, lejemål mv. også afdækkes.

Følgende ejendomme vurderes umiddelbart som de første at kunne sælges eller indgå i kabalen med henblik på at optimere kapacitet:

1. Søndre Fasanvej 26 "Gravens Rand"
2. Thorvaldsensvej 26
3. Rathsacksvej 6, lejes af Bloddonorerne – Region H
4. Lejrvej 47, tidligere daginstitution
5. Roskildevej 56A, st. th., idet Stedet flyttes til anden lokalitet
6. Sankt Knuds vej 7 "Klub Huset", der er besluttet at ophøre som kommunalt tilbud og søges omdannet til privat klub

Partierne er enige om, at provenuet fra eventuelle salg af ejendomme, byggerettigheder og øvrige rettigheder skal gå til at finansiere fremtidige anlægsprojekter, og at partierne bag budgetforliget i takt med, at ejendommene bliver solgt, vil udmønte provenuet i fællesskab.

Forvaltningens arbejde med at forberede salg, ejendomsoptimering mv. er potentielt ressourcekrævende, hvorfor det kan blive nødvendigt at tilføre ressourcer til opgaven.

Frederiksberg Hospital

Kommunalbestyrelsen skal arbejde videre med udviklingsarbejdet for Frederiksberg Hospital med udgangspunkt i vinderforslaget fra Team Effekt.

Budgetforliget tager højde for, at Frederiksberg Kommune skal kunne begynde at afdrage købesummen til Region Hovedstaden fra 2029. Budgetforligspartierne lægger med henvisning til bedømmelsesrapporten vægt på, at der i det videre arbejde afprøves, om der er opnået den optimale højde, tæthed og bykvalitet set i sammenhæng med mulighederne for at skabe høj diversitet i boligstørrelser og boligtyper (herunder både private ejerboliger og almene boliger) og få integreret erhverv, idræt og kultur i området. Partierne ser gerne, at private ejerboliger udgør mindst 25 % og almene boliger mindst 25 %. Partierne er enige om, at der også skal være andelsboliger og bofællesskaber, så der sikres en blandet by.

Frederiksberg Kommunes grunde og bygninger i randen af hospitalsgrunden indgår i den samlede udviklingsplan for Frederiksberg Hospital, og evt. salg af disse sker i den forbindelse.

Mødefaciliteter til foreninger mv. er eftertragtede på Frederiksberg, og der er fokus på at udnytte de eksisterende faciliteter bedst muligt. Partierne er enige om, at Positivhuset på Hospitalsgrunden skal åbnes, så flere foreninger fremadrettet får mulighed for at udnytte faciliteterne i huset.

8. Øvrigt

8.1 Frigivelse af eventuelt mindreforbrug

Partierne er enige om, at når der foreligger et regnskabsresultat for 2022 og i forlængelse af første forventet regnskab i 2023, gøres der status, herunder for eventuelt mindreforbrug. Partierne er opmærksomme på, at denne proces ikke må blive administrativt tung, herunder under hensyntagen til den vedtagne grønthøster-besparelse. Partierne er optagede af, at det i forbindelse med de forventede regnskaber vurderes, om der er råderum til at frigøre midler i indeværende år, herunder til reduktion af grønthøster-besparelsen.

8.2 Analyser

Partierne er enige om at bede forvaltningen om at gennemføre to analyser, som skitseret nedenfor.

Analyse af det lokale sundhedsvæsen

Borgerne på Frederiksberg skal mødes af et sammenhængende og nært sundhedsvæsen, hvor overgange mellem forskellige aktører i det samlede sundhedsvæsen skal opleves sømløse og effektive. Frederiksberg Kommunes plan for det lokale sundhedsvæsen er rammen for den strategiske planlægning og udvikling af kommunens egen kapacitet samt sammenhænge mellem det kommunale og det regionale sundhedsvæsen.

For at styrke fundamentet for de kommende års strategiske beslutninger, herunder i forbindelse med udviklingen af sammenhængende sundhedsfunktioner på Hospitalsgrunden, er partierne enige om at igangsætte en analyse af overgange, f.eks. mellem kommunens pleje- og sundhedsydelser og hospitalerne, kronikeres vej gennem sundhedsvæsnets mv.

Analyse af byggestyring

Partierne er enige om at bede forvaltningen om at gennemføre en analyse af kommunens byggestyring i 2023.

9. Økonomisk politik og økonomiaftalen mellem KL og regeringen

Denne aftale bygger på kommunalbestyrelsens økonomiske politik, som har til formål at sikre:

- Balance på det skattefinansierede område og en solid kassebeholdning
- Ansvarlighed og rettidig omhu i den løbende økonomistyring
- Fortsat gældsafvikling
- Sikring af effektiv drift

Partierne er enige om, at balancen imellem indtægter og udgifter samt en langsigtet bæredygtig økonomi er en forudsætning for Budget 2023. Derfor er det også vigtigt at fastholde målet fra kommunens økonomiske politik om balance mellem indtægter og udgifter i det sidste budgetoverslagsår.

Imidlertid betyder statens skattesanktion, at 50 pct. af det ekstra skatteprovenu skal betales i sanktion til staten i budgetperioden. Fra år 5 ophører sanktionen, og det fulde skatteprovenu tilfalder kommunen. Skattesanktionen betyder, at overholdelse af kommunens mål for kassebeholdningen fastsat i kommunens økonomiske politik kræver en større skattestigning end nødvendigt i forhold til den langsigtede økonomiske bæredygtighed. Partierne er derfor enige om midlertidigt at kassefinansiere en del af sanktionerne og dermed afvige fra målet om en kassebeholdning på 300 plus 60 mio. kr. i sidste budgetoverslagsår (2026).

I stedet fastsættes et mål om, at kassebeholdningen i 2029 igen skal være 300 plus 60 mio. kr., idet kommunen på dette tidspunkt skal afdrage på og udvikle Hospitalsgrunden.

Aftalen er også indgået under forudsætning af, at kommunernes budgetter for 2023 i hele landet under ét overholder rammerne i økonomiaftalen mellem KL og regeringen.

10. Underskrifter

Socialdemokratiet

Enhedslisten

Det Radikale Venstre

Venstre

SF